

Politika kamatnih stopa u kreditno-depozitnim poslovima s potrošačima

Sadržaj

Stranica

A. POLITIKA KAMATNIH STOPA – KREDITI

1. UVOD	3
2. VRSTE KAMATNIH STOPA	3
3. FIKSNA KAMATNA STOPA (F)	3
4. PROMJENJIVA KAMATNA STOPA (P).....	4
4.1. PARAMETRI O KOJIMA OVISI PROMJENA KAMATNIH STOPA	4
4.2. PRIMJENA PARAMATERA I NAČIN MIJENJANJA KAMATNE STOPE ...	5
5. KAMATNE STOPE PO PREKORAČENJIMA PO TEKUĆIM RAČUNIMA.....	7
6. UPOZORENJE O RIZICIMA PROMJENJIVOSTI KAMATNIH STOPA.....	7

B. POLITIKA KAMATNIH STOPA - DEPOZITI

C. OBJAVE

D. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POLITIKA KAMATNIH STOPA U KREDITNIM KREDITNO-DEPOZITNIM POSLOVIMA S POTROŠAČIMA

POJMOVI I SKRAĆENICE

Banka – SBERBANK d.d.

A. POLITIKA KAMATNIH STOPA - KREDITI

1. UVOD

Ovaj dio Politike se primjenjuje na određivanje i izmjenu kamatnih stopa po kreditima koji se odobravaju ili su odobreni potrošačima odnosno građanstvu te se istim utvrđuju

- parametri o kojima ovisi promjena kamatne stope;
- uzročno-posljedične veze kretanja spomenutih parametara i utjecaja tih kretanja na visinu promjenjive kamatne stope;
- u kojim se razdobljima i na koji način usklađuje kamatna stopa u skladu s promjenama parametara.

Ovaj dio Politike se primjenjuje i na depozite, ako je tako određeno u tekstu ovog dijela Politike.

2. VRSTE KAMATNIH STOPA

S obzirom na svojstvo promjenjivosti kamatne stope, Banka može s klijentima - potrošačima ugovarati fiksne ili promjenjive kamatne stope.

Fiksna kamatna stopa (F) je kamatna stopa koja je nepromjenjiva kroz cijelo vrijeme trajanja kredita.

Promjenjiva kamatna stopa (P) je kamatna stopa koja je podložna promjenama tijekom trajanja kredita.

3. FIKSNA KAMATNA STOPA (F)

Fiksna kamatna stopa (F) ugovara se u izuzetnim slučajevima, a vezana je uz određene izvore financiranja, te ovisi o troškovima tih izvora.

Primjer:

Fiksna kamatna stopa može se ugovoriti kod kredita čiji je povrat osiguran pravom Banke na namirenje iz depozita s time da je iznos depozita jednak iznosu kredita te kod kojeg depozita je

kamatna stopa fiksna. Tada se taj depozit smatra izvorom financiranja za taj kredit. Pri tome se depozit i kredit moraju podudarati po iznosu, valuti i ročnosti.

4. PROMJENJIVA KAMATNA STOPA (P)

Promjenjiva kamatna stopa se sastoji od **promjenjivog (B) i fiksnog dijela (p)**

P = B + p,

gdje je:

B = Promjenjivi dio promjenjive kamatne stope čini ugovoreni parametar, a čija promjena ne ovisi o volji jedne ugovorne strane.

p = Fiksni dio promjenjive kamatne stope čini ugovoreni dio postotnih poena koji se ne mijenja za cijelo vrijeme otplate kredita.

4.1. PARAMETRI O KOJIMA OVISI PROMJENA KAMATNIH STOPA

Parametri temeljem kojih se mogu mijenjati promjenjive kamatne stope su objavljeni na web stranici Banke i dostupni u svim poslovnicama Banke.

Parametri koje ugovorne strane mogu ugovoriti, a temeljem kojih se mogu mijenjati promjenjive kamatne stope, primjerice su:

1. REFERENTNE KAMATNE STOPE :

EURIBOR - (skraćeno od Euro Interbank Offered Rate) je referentna kamatna stopa stopa na međubankarskom tržištu u EUR zoni. EURIBOR predstavlja prosječnu ponudbenu stopu koja se primjenjuje na međubankarske kredite EURIBOR se definira za različite rokove, a kratica ugovorenog EURIBOR-a sadržavat će naznaku roka na koji se odnosi (npr. EURIBOR 6M za rok od 6 mjeseci). EURIBOR je javno dostupan na informacijskim sustavima Thomson Reuters i Bloomberg, te na internetskim stranicama, kao što su primjerice internet stranice www.global-rates.com i www.euribor-rates.eu. Važeći EURIBOR na određeni dan je EURIBOR koji je utvrđen i objavljen dva radna dana ranije.

LIBOR - (skraćeno od London Interbank Offered Rate) je londonska međubankovna ponudbena kamatna stopa, odnosno prosječna kamatna stopa za kredite između banaka na londonskom međubankovnom tržištu. . Vrijednost LIBOR-a također se definira za različita vremenska razdoblja, a kratica ugovorenog LIBOR-a sadržavat će naznaku za koji rok se primjenjuje (npr. LIBOR 6M za rok od 6 mjeseci). LIBOR je javno dostupan na informacijskim sustavima Thomson Reuters i Bloomberg, te na internetskim stranicama, kao što su primjerice internet stranice www.global-rates.com i www.bbalibor.com. Važeći LIBOR na određeni dan je LIBOR koji je utvrđen i objavljen dva radna dana ranije.

- 2. PRINOS NA TREZORSKE ZAPISE MINISTARSTVA FINANCIJA** - trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske su kratkoročni dužnički vrijednosni papiri koji se izdaju na redovitim aukcijama. Izdaju se u kunama, eurima i kunama uz valutnu klauzulu, na rokove od 90, 182 i 364 dana. Prinosi (kamatne stope) postignuti na aukcijama za

trezorske zapise javno su dostupni na internetskim stranicama, kao što je primjerice internet stranica Ministarstva financija RH (www.mfin.hr). Važećim prinosima na TZ određene ročnosti smatra se prinos koji je ostvaren na zadnjoj aukciji prije dana fiksiranja. Tromjesečnim prinosom na TZ smatra se prinos na TZ sa rokom dospijeća 90 dana, šestomjesečnim se smatra na TZ sa rokom dospijeća od 182 dana., dok su prinosi na TZ sa rokom dospijeća od 364 dana referentni za period od jedne godine.

3. NACIONALNA REFERENTNA STOPA

- **Nacionalna referentna stopa** (u tekstu: **NRS**) predstavlja prosječni trošak izvora sredstava hrvatskog bankovnog sektora (banaka i štednih banaka), s obzirom na određeni protekli period, vrstu izvora (depoziti fizičkih osoba, depoziti pravnih osoba iz nefinancijskog sektora, ostali izvori sredstava banaka) i relevantnu valutu. NRS prema tome predstavlja prosječnu kamatu koju bankovni sektor plaća kako bi pribavio sredstva potrebna za kreditno poslovanje.

Formirane su sljedeće tri vrste NRS-a:

- NRS za depozite fizičkih osoba (izračunava se za valute HRK i EUR) – **NRS1**,
- NRS za depozite fizičkih osoba i nefinancijskog sektora (izračunava se za valute HRK i EUR) – **NRS2**,
- NRS za sve glavne izvore sredstava od svih fizičkih i pravnih osoba, uključujući i one iz financijskog sektora (izračunava se za valute HRK, EUR, CHF i USD) – **NRS3**.

Svaka od gore navedenih NRS-a izračunava se za svako razdoblje od 3, od 6 i od 12 mjeseci i označava se oznakom **3M**, **6M** i **12M**. Kratica primijenjenog NRS-a sadržavat će jasnu naznaku:

- Obuhvata sredstava, sukladno objavljenim podacima HNB-a (Obuhvat 1, 2 ili 3),
- Naznaku razdoblja za koje se izračunava,
- te oznaku valute.

Primjerice, tromjesečna NRS, formirana na temelju podataka o depozitima fizičkih osoba (Obuhvat 1) u kunama, bit će označena kao „**3M NRS1 za HRK**“

Na temelju podataka koje objavljuje HNB, Hrvatska udruga banaka (u nastavku: HUB) izračunava vrijednosti pojedinog NRS-a (s obzirom na vrstu, kamatno razdoblje i valutu) te ih do 12 sati 16-og dana u drugom mjesecu svakog tromjesečja, odnosno prvog radnog dana nakon dana na koji HNB objavi agregirane podatke, objavljuje na web stranici www.hub.hr/NRS;

4.2. PRIMJENA PARAMATERA I NAČIN MIJENJANJA KAMATNE STOPE

Kao što je gore navedeno promjenjive kamatne stope se sastoje od fiksnog i promjenjivog dijela kamatne stopa. Fiksni dio kamatne stope se ugovara kod sklapanja ugovora i nepromjenjiv je za cijelo vrijeme otplate kredita. Promjenjivi dio kamatne stope se sastoji od parametra iz točke 4.1. ove Politike koji se mogu ugovoriti za ugovore o kreditu. Ukoliko ugovorne strane ugovore da se promjenjivi dio kamatne stope sastoji od parametra koji ne spada u prethodno opisane isti moraju ispunjavati uvjete određene propisima. Fiksni i promjenjivi dio kamatne stope definiraju se na dva decimalna mjesta odnosno ukoliko je promjenjivi dio kamatne stope utvrđen na tri ili više decimale

kao promjenjiva vrijednost u kreditu će se definirati promjenjivi parametar zaokružen na dva decimalna mjesta u skladu sa matematičkim pravilima u zaokruživanju.

Kod sklapanja ugovora o kreditu i ugovaranja promjenjivog parametra ako ugovorom o kreditu nije drugačije određeno, mjerodavna je vrijednost takvog parametra na prvi relevantni datum koji je prethodio danu zaključenja ugovora o kreditu (prvi relevantni datum).

Relevantnim datumima se kod parametara šestomjesečne ročnosti smatraju 28.02. i 31.08.. Razdoblje od prvog relevantnog datuma do sljedećeg relevantnog datuma smatra se baznim razdobljem.

Kod 6-mjesečnih parametara, usklađenje s promjenom parametra, vršit će se dva puta godišnje: na početku drugog (01.04.) i četvrtog (01.10.) kalendarskog tromjesečja i to prema vrijednosti parametra koji je važio na relevantni datum, osim ako nije drugačije ugovoreno s klijentom.

U slučaju promjene parametra od kojeg se sastoji promjenjivi dio, u skladu s tom promjenom mijenja se kamatna stopa. U slučaju povećanja parametra od kojeg se sastoji promjenjivi dio, Banka može odlučiti u korist klijenta te ne mijenjati visinu kamatne stope.

U slučaju da ugovoreni promjenjivi parametar nije šestomjesečni, nego neke druge ročnosti, bazno razdoblje, prvi relevantni datum i dinamiku usklađivanja kamatnih stopa moguće je uskladiti s ročnošću tih parametara, a što će se posebno ugovoriti s klijentom. Npr., ukoliko je ugovoreni parametar EURIBOR 3M, usklađivanje je moguće vršiti i na: 01.01., 01.04., 01.07. i 01.10. ako je tako ugovoreno s klijentom. Važećom vrijednosti parametara kod ovakvog usklađivanja smatrat će se vrijednost parametra utvrđena na relevantne datume koji će se odrediti prema principu koji se primjenjuje za šestomjesečne parametre, pri čemu će relevantni datumi kod tromjesečnog usklađenja biti 30.11., 28.02., 31.05., 31.08.. Prvim relevantnim datumom kod parametara s tromjesečnom ročnosti smatrat će se relevantni datum koji prethodi danu zaključenja ugovora o kreditu.

Sukladno navedenom, određivat će se i daljnji relevantni datumi, odnosno datumi usklađenja kamatne stope. Ukoliko za neki od parametara nije moguće utvrditi vrijednost na relevantni datum, visina parametra će se utvrditi temeljem vrijednosti koja je bila važeća na najbliži dan koji je prethodio relevantnom datumu.

Usklađenje u smislu ovih odredbe Politike znači da će se od tog dana primjenjivati izmijenjena kamatna stopa. U razdoblju od relevantnog datuma do usklađenja o promjeni kamatne stope, klijenti će biti obaviješteni sukladno propisima i ugovornim odredbama.

U slučaju da neki od ugovorenih parametara temeljem koji se mijenja kamatna stopa prestane postojati, primjenjivat će se odgovarajući zamjenski parametar koji je javno dostupan i čija promjena ne ovisi o volji jedne ugovorne strane.

U slučaju da primjenom parametara koji čine promjenjivi dio kamatne stope, kamatna stopa prelazi najvišu propisima dopuštenu ugovornu kamatnu stopa, primijenit će se propisima najviša dopuštena kamatna stopa.

Izuzeci od primjene ove Politike su mogući jedino u slučaju kada isti idu u prilog klijentima ili uz suglasnost Banke i klijenta.

5. KAMATNE STOPE PO PREKORAČENJIMA PO TEKUĆIM RAČUNIMA

Na prekoračenja po tekućim računima, kada su ugovorene promjenjive kamatne stope, Banka primjenjuje:

1. kamatnu stopu u visini najviše zakonom dopuštene ugovorne stope, te se iste mijenjaju u skladu s promjenama najviše zakonom dopuštene ugovorne stope; ili
2. drugu stopu koja se određuje na sljedeći način:
najviša zakonom dopuštena ugovorna stopa umanjena za postotak koji je s klijentom ugovoren kao posebna pogodnost, (primjerice u slučaju da prema Bančnim uvjetima, klijent kod ugovaranja dodatnih usluga (npr. posebnih paketa uz tekući račun), ostvaruje pravo na umanjenje kamatne stope; ili
3. promjenjivu kamatnu stopu koja se sastoji od promjenjivog (B) i fiksnog dijela (p), te koja se određuje i mijenja sukladno parametrima i na način opisan u točki 4. ove Politike.

6. UPOZORENJE O RIZICIMA PROMJENJIVOSTI KAMATNIH STOPA KOD KREDITA I DEPOZITA

Svaki od parametara iz ove Politike, odnosno parametri koji čine promjenjivi dio kamatne stope podložni su promjenama te se mogu kretati na više i na niže, a što će sukladno odredbama ove Politike izazvati promjenu visine kamatnih stopa. Na kretanje promjenjivih parametara utječu odnosi ponude i potražnje na relevantnim tržištima, izmjene mjera monetarne politike, promjene očekivanja i percepcije rizika, itd. i njihova promjena ne ovisi o volji ugovornih strana. Što je duže razdoblje na koje se odnosi ugovorena kamatna stopa, veća je vjerojatnost, odnosno rizik promjene kamatne stope.

S obzirom na promjenjivost kamatnih stopa, dodatno informiranje o rizicima promjene kamatne stope svakako se preporuča klijentima.

B. POLITIKA KAMATNIH STOPA - DEPOZITI

Ovim dijelom Politike uređuju se parametri koji utječu na promjenu kamatne stope i način promjene kamatne stope na depozite kod kojih je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, ukoliko ugovorom o depozitu nije određeno drugačije.

Parametri čija promjena utječe na promjenu kamatnih stopa na depozite su sljedeći:

- 1) **referentne kamatne stope RKS**, i to:

prinosi na trezorske zapise Ministarstva financija za depozite te NRS HRK za depozite u HRK (kunama), EURIBOR i NRS EUR za depozite u EUR (eurima), te LIBOR za druge valute.

Promjene referentnih kamatnih stopa posljedica su promjene odnosa ponude i potražnje za novcem na međunarodnom odnosno domaćem tržištu.

Parametri navedeni pod 1) detaljnije su definirani u točki 4.1. dijela A. ove Politike

- 2) **regulatorni troškovi, RMP**, koji predstavljaju dodatni trošak Banke u depozitnim poslovima (porast odnosno pad, primjerice troška osiguranja može rezultirati smanjenjem odnosno povećanjem kamatnih stopa na depozite). Regulatorni troškovi (troškovi mjera monetarne

politike) su troškovi koji nastaju kao posljedica obveznih izdvajanja utvrđenih odlukama Hrvatske narodne banke i drugih regulatora u sferi monetarne politike. Trenutno važeća obvezna izdvajanja utvrđena su odlukom o obveznoj pričuvi, te odlukom o minimalno potrebnim deviznim potraživanjima. Ukoliko se utvrdi nova mjera u sferi monetarne politike ista će se dodati u izračun regulatornih troškova mjera monetarne politike.

Dakle, visina promjene vrijednosti parametara koje utječu na promjenu kamatne stope na depozite građana (ΔKSD) računa se kao:

$\Delta KSD = \Delta RKS + \Delta CDS - \Delta RMP$ Promjene vrijednosti gore navedenih parametara mogu rezultirati promjenom ugovorenih kamatnih stopa za vrijeme trajanja ugovora o depozitu, u rasponu od 0% do 100% promjene vrijednosti parametara.

Visina promjene kamatne stope na depozite potrošača u određenom trenutku ovisi o visini promjene vrijednosti parametara (ΔKSD), te stanju na tržištu depozita (smanjenje/povećanje potražnje i cijena na tržištu depozita), a što uključuje ponude kamatnih stopa na depozite konkurentskih banaka. Primjerice, ukoliko prema gore navedenoj formuli promjena vrijednosti parametara iznosi 0,5 %, Banka može izmijeniti kamatnu stopu u rasponu od 0,1-0,5% ovisno o stanju na tržištu depozita. Što više stanje na tržištu depozita korelira s promjenom vrijednosti parametara, to će veća biti promjena kamatne stope.

Banka može promijeniti visinu kamatne stope na depozite potrošača ukoliko je promjena navedenih parametara, prema gore navedenoj formuli, veća od 0,1 postotna boda.

Promjene kamatnih stopa na depozite mogu se izvršiti dva puta godišnje: na kraju prvog (31.03.) i trećeg (30.09.) kalendarskog tromjesečja (datumi usklađenja), osim ako nije drugačije ugovoreno s klijentom.

U slučaju da ugovoreni promjenjivi parametar nije šestomjesečni, nego neke druge ročnosti, dinamiku usklađivanja kamatnih stopa moguće je uskladiti sa ročnošću tih parametara, a što će se posebno ugovoriti s klijentom. Npr., ukoliko je ugovoreni parametar EURIBOR 3M, usklađivanje je moguće vršiti i na: 31.03., 30.06., 30.09. i 31.12., ako je tako ugovoreno s klijentom.

Vrijednosti temeljem kojih će se vršiti usklađenja kamatnih stopa utvrđivat će se u mjesecu koji prethodi datumu usklađenja (npr. ako je datum usklađenja 31.03.2014., vrijednost parametara će se utvrditi na 28.02.2014.) . Usklađenje u smislu ovih odredbe Politike znači da će se od tog dana primjenjivati izmijenjena kamatna stopa, ukoliko primjena ove Politike dovodi do promjene kamatne stope.

U slučaju da neki od ugovorenih parametara temeljem koji se mijenja kamatna stopa prestane postojati, primjenjivat će se odgovarajući zamjenski parametar.

Izuzeci od primjene ove Politike su mogući jedino u slučaju kada isti idu u prilog klijentima ili uz suglasnost Banke i klijenta

C. OBJAVE

Ova Politika dostupna je u svim poslovnicama Banke, kao i na internetskim stranicama Banke.

Parametri za promjenu kamatne stope, uz gore navedene servise i internetske stranice, dostupni su u poslovnicama i na web stranici Banke.

D. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Ova Politika stupa na snagu 18.03.2016. godine.
2. Stupanjem na snagu ove Politike prestaje važiti *Politika kamatnih stopa u kreditno-depozitnim poslovima s potrošačima* važeća od 23.06.2015. godine
3. USKLAĐENJE PROMJENJIVIH KAMATNIH STOPA UGOVORENIH DO 09.01.2013.

Promjenjive kamatne stope po ugovorima o kreditu sklopljenima s potrošačima do 09.01.2013. (dalje u tekstu: postojeći portfelj kredita), usklađene su ranijim aktima Banke sa Zakonom o potrošačkom kreditiranju (ukoliko pojedinačnim ugovorima ili aktima Banke nije određeno drugačije), i to tako da se aktualna kamatna stopa po tim kreditima sastoji od fiksnog i promjenjivog dijela u skladu s točkama 4., 4.1. i 4.2. ove Politike, pri čemu zbroj tih parametara ne smije biti veći od ukupne aktualne kamatne stope po tim kreditima. Promjenjivi dio kamatne stope kod predmetnih kredita činiti će:

- na kredite uz valutnu klauzulu vezanu uz EUR primijeniti će se 6-mjesečni EURIBOR važeći na 31.08.2013;
- na kredite uz valutnu klauzulu vezanu uz CHF primijeniti će se 6-mjesečni LIBOR važeći na 31.08.2013;
- na kredite u kunama primijeniti će se 6-mjesečni NRS2 za HRK važeći na 31.08.2013 (objavljen 19.08.2013 na stranicama HUB-a);

a fiksni dio po istim kreditima je određen tako da ukupna kamatna stopa sadržana od fiksnog i promjenjivog dijela ne prelazi visinu aktualne kamatne stope, što znači da fiksni dio kamatne stope predstavlja razliku između aktualne kamatne stope (kamatne stope važeće u trenutku usklađenja u skladu s ovom točkom) i parametra koji se primjenjuje kao promjenjivi dio kamatne stope. Tako dobiveni fiksni dio će biti nepromjenjiv je za cijelo vrijeme otplate kredita.

Primjer: Ukoliko aktualna kamatna stopa po kreditu s valutnom klauzulom vezanom uz EUR iznosi 8 %, ista će se u trenutku usklađenja sastojati od 6-mjesečnog EURIBOR-a važećeg na 31.08.2013. (6M EURIBOR na dan 31.08.2013. iznosio je 0,34%) kao promjenjivog dijela i fiksnog dijela od 7,66%.

Aktualna kamatna stopa = 6M EURIBOR važeći na dan 31.08.2013. + 7,66%= 0,34 + 7,66%=8%

U slučaju pada 6-mjesečnog LIBOR-a za CHF kamatna stopa korisnicima kredita uz VK na CHF će se smanjiti u skladu sa ovom Politikom, a u slučaju povećanja navedenog parametra Uprava Banke donijeti će Odluku da li će se povećati kamatna stopa ili ne.

Ukoliko nije drugačije određeno ovom točkom, na postojeći portfelj kredita se po provedenom usklađenju kamatnih stopa u skladu s ovom točkom, primjenjuju odredbe ove Politike.

Prvo usklađenje kamatnih stopa po ugovorima o kreditu sklopljenim do 09.01.2013. u smislu točke 4.2. Politike provedeno je 31.03.2014.

4. Banka zadržava pravo izmjene ove Politike.